

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดโปรแกรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อการวางแผนชีวิตและอาชีพของนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ในวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ โดยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ จำนวน 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. โปรแกรมแนะแนวอาชีพ
2. แบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพ

โปรแกรมแนะแนวอาชีพ

เป็นการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อการวางแผนชีวิตและอาชีพ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนชีวิตและอาชีพในด้านต่างๆ คือ การสำรวจตนเองทางอาชีพ การสำรวจข้อมูลทางอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ การวางแผนทางอาชีพ และการพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพ ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมแนะแนวอาชีพโดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ การวางแผนชีวิตและอาชีพ และการฝึกอบรม
2. กำหนดกรอบเนื้อหาซึ่งประกอบด้วย การสำรวจตนเองในด้านต่างๆ ได้แก่ สมรรถนะ ทักษะความสามารถ ค่านิยม ความสนใจ และบุคลิกภาพ การสำรวจข้อมูลทางอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ การวางแผนทางอาชีพ และการพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพ

3. สร้างโปรแกรมแนะแนวอาชีพ โดยปรับปรุงมาจากรูปแบบการจัดโปรแกรมของ
เรียบ ศรีทอง (2535) จำนวน 10 โปรแกรม คือ

ปฐมนิเทศ	
โปรแกรมที่ 1	มองสัมฤทธิ์ผล
โปรแกรมที่ 2	สำรวจทักษะ/ความสามารถ
โปรแกรมที่ 3	รู้จักค่านิยม
โปรแกรมที่ 4	ค้นหาความสนใจ
โปรแกรมที่ 5	สำรวจบุคลิกภาพ
โปรแกรมที่ 6	ค้นหาอาชีพ
โปรแกรมที่ 7	มองโลกกว้างทางอาชีพ
โปรแกรมที่ 8	การตัดสินใจเลือกอาชีพ
โปรแกรมที่ 9	การวางแผนทางอาชีพ
โปรแกรมที่ 10	การพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพ

ปิดการฝึกอบรม

4. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไข
ข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแนะแนว (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก คนที่ 1-6)
ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมทางด้านภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้เพื่อการวิจัยกับประชากร
แบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพ

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพขึ้นเพื่อวัดความสามารถใน
การวางแผนชีวิตและอาชีพในด้านต่างๆ ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1. ศึกษาแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพด้านความสามารถในการเลือกอาชีพของไครท์ส
(Crites) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย พรรณราย ทรัพย์ะประภา (อ้างใน กชกร อินทุโสภณ, 2538,
หน้า 180-230) ข้อมูลอาชีพจากทฤษฎีอาชีพของ ฮอลแลนด์ (Holland, 1973, p. 2-4) และ
ข้อมูลในโปรแกรมแนะแนวอาชีพ

2. สร้างแบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพโดยกำหนดข้อคำถาม จำนวน
100 ข้อ ซึ่งวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพ 5 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 การสำรวจตนเองทางอาชีพ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 1-20)
- ด้านที่ 2 การสำรวจข้อมูลทางอาชีพ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 21-40)
- ด้านที่ 3 การตัดสินใจเลือกอาชีพ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 41-60)

ด้านที่ 4 การวางแผนทางอาชีพ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 61-80)

ด้านที่ 5 การพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพ จำนวน 20 ข้อ (ข้อ 81-100)

ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบมี 5 ตัวเลือก โดยจะให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบตรงกับแบบเฉลย และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบไม่ตรงกับแบบเฉลย ใช้เวลาในการทำแบบวัดทั้งสิ้น 1 ชั่วโมง 40 นาที

3. นำแบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแนะแนว นาฏศิลป์ และทางด้านวัดผล (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก คนที่ 1-8) พิจารณาดัดสนอีกครั้งว่า แบบวัดแต่ละข้อวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพในแต่ละด้านจริงหรือไม่ ดังตัวอย่าง

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

คำชี้แจง ขอให้ท่านโปรดพิจารณาว่าข้อคำถามในแต่ละข้อต่อไปนี้วัดตรงตามพฤติกรรมที่กำหนดให้ในแต่ละข้อหรือไม่ ดังนี้

ถ้าท่านมั่นใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องคะแนน 1

ถ้าท่านไม่มั่นใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องคะแนน 0

ถ้าท่านมั่นใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องคะแนน -1

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1. ความสามารถในการสำรวจตนเองทางอาชีพ	1. ปฐวี เล่นเครื่องดนตรีสากลได้หลายชนิด เขามีโอกาสศึกษาดนตรีทั้งในและนอกสถาบัน และได้รับเลือกเป็นนักดนตรีประจำวิทยาลัย เขาสามารถเล่นอิเล็กทรอนิกส์ได้ดีเป็นพิเศษ และ				

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	เคยได้รับรางวัลจากการประกวดดนตรีของบริษัทสยามกลการ เขากำลังตัดสินใจว่าเขามีความสามารถมากพอที่จะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีต่อไปได้หรือไม่ ท่านคิดอย่างไร ก. เขามีความสามารถทางด้านดนตรี ดังนั้นเขาควรประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีต่อไปได้ ข. ถ้าทุกคนเห็นว่าเขามีความสามารถทางด้านดนตรีเป็นอย่างดี เขาก็ควรจะเล่นดนตรีต่อไป ค. เขาควรวางแผนให้รอบคอบ เพราะเขาอาจจะไม่มีความสามารถมากพอที่จะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีได้ ง. เขามีความสามารถสูงมาก อยู่แล้วในการเล่นดนตรี ดังนั้นเขาควรฝึกความสามารถทางด้านอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น การแต่งเพลงหรือการควบคุมวง เป็นต้น จ. ไม่ทราบ				

จากนั้นนำคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามและพฤติกรรมที่ต้องการวัดเป็นรายข้อโดยถือเกณฑ์ความสอดคล้องตั้งแต่ .5 ขึ้นไป
โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(อ้างใน ขวลิต คันธวงศ์, 2538, หน้า 36)

ซึ่งปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 8 ท่าน มีค่าตั้งแต่ -.50
ถึง 1.00 (ดังที่เสนอไว้ในตาราง 19-23 ภาคผนวก ง) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ
สอดคล้องมากกว่า .5 ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .5 ได้นำไป
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดข้อคำถามเข้าฉบับ

4. นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1 ใน
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 14 คน แล้วนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาความ
เที่ยงตรงภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 k แทน จำนวนข้อของแบบวัด
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบวัดทั้งฉบับ

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73

(อ้างใน ต่าย เชิญณี, 2526, หน้า 68)

5. นำแบบวัดไปใช้เพื่อการวิจัยกับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้สถานที่ในการดำเนินการวิจัย
2. ทำบันทึกเสนอหัวหน้าภาควิชาสามัญและศิลปะเพื่อขออนุญาตนำนักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมตามวันและเวลาที่กำหนด
3. ประเมินทักษะและวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพก่อนเข้ารับการฝึกอบรม (Pretest)
4. ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมแนะแนวอาชีพทั้ง 10 โปรแกรม โปรแกรมละ 1-2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ พุธ และศุกร์
5. ปิดการฝึกอบรมและวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพหลังเข้ารับการฝึกอบรม (Posttest) แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1. ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพก่อนและหลังการฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนดของนักศึกษาแต่ละคน
2. คำนวณค่าผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. คำนวณร้อยละของนักศึกษาที่ทำคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพก่อนและหลังจากได้รับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ ตั้งแต่ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็มขึ้นไป (กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร, 2537, หน้า 5) และเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำก่อนและหลังจากการฝึกอบรมโดยผู้วิจัยได้กำหนดไว้ว่า หลังจากนักศึกษาได้รับการฝึกอบรมน่าจะทำได้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ก่อนรับการฝึกอบรม
4. คำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) และผลต่างของคะแนน (D) ความสามารถในการวางแผนชีวิตและอาชีพก่อนและหลังการฝึกอบรมของประชากรทั้งหมด

การคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) จากสูตร

$$\mu = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนน
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

(อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2536, หน้า 18)

การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากสูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left[\frac{\Sigma X}{N} \right]^2}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนน
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

(อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2536, หน้า 18)

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) จากสูตร

$$C.V. = \frac{100\sigma}{\mu} \%$$

เมื่อ C.V. แทน สัมประสิทธิ์ของการกระจายจากการใช้ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานเป็นดัชนีวัดการกระจาย
 σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร

(อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2525, หน้า 103)